

Dyddiad y cyfarfod :	24 Chwefror 2026
Pwnc	Cefnogaeth i Gynghorwyr
Argymhelliad	Gofynnir i'r Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaeth nodi'r sylwadau a derbyn yr adroddiad.
Swyddog Cyswllt:	Annes Sion Arweinydd Tîm Democratiaeth

Beth yw'r cefndir ac ystyriaethau perthnasol?

1. Pwrpas y Tîm Democratiaeth yw darparu cefnogaeth lawn i Gynghorwyr, drwy gefnogi'r gyfundrefn bwyllgorau a bod ar gael i gynorthwyo Cynghorwyr y Sir. Er mwyn sicrhau fod y gefnogaeth sy'n cael ei ddarparu yn cwrdd ag anghenion Cynghorwyr rydym yn holi barn yn gyson.
2. Rydym yn adrodd ar ein perfformiad i'r Aelod Cabinet fel rhan o drefniadau herio perfformiad yr Adran Gwasanaethau Corfforaethol; ond credwn fod rôl i aelodau'r Pwyllgor hwn dderbyn diweddariad o berfformiad a chael cyfle i leisio barn ar waith y tîm.
3. Mae'r Tîm Democratiaeth yn awyddus i fod yn gwella'r gwasanaeth sy'n cael ei ddarparu felly anfonwyd holiadur bodlonrwydd i'r Cynghorwyr ar ddechrau mis Ionawr, 2026. Roedd yr holiadur yn gofyn am adborth ar y gwasanaeth sy'n cael ei gynnig gan y Tîm Democratiaeth o fewn y Gwasanaeth Democratiaeth ac laith.
4. Yn ychwanegol i'r holiadur bodlonrwydd eleni, bu i ni anfon holiadur am y Fewnrwyd Aelodau, Cyfathrebu ac Hyfforddiant. Ein gobaith drwy anfon yr holiadur oedd cael syniad o wir ddefnydd y fewnrwyd ac os yw'r dulliau cyfathrebu sydd yn cael eu defnyddio ar hyn o bryd yn ddefnyddiol. Mae'r adroddiad hwn yn adrodd ar yr ymatebion i'r ddau holiadur.
5. **Holiadur Bodlonrwydd:**

Derbyniwyd 27 o ymatebion, oedd yn llai na'r cyfartaledd sydd wedi ei dderbyn dros y blynnyddoedd diwethaf, ond efallai fod cyfnod prysur gyda chyfarfodydd arbennig o'r Cyngor Llawn a Phwyllgor Craffu wedi arwain at lai yn ymateb. Er hyn derbyniwyd amryw o sylwadau gan Gynghorwyr am eu barn am wasanaeth y Tîm Democratiaeth.
6. Nododd 88% fod y gwasanaeth yn "dda iawn" gyda 11% yn nodi "da". Mae hyd yn gynnydd o'r llynedd pan nododd un Cynghorydd fod y safon yn dderbyniol.

7. Roedd rhai o'r sylwadau a dderbyniwyd yn awgrymu bodlonrwydd uchel iawn, gydag argaeledd a phrydlondeb ymateb y tîm yn cael ei amlygu a chryn dipyn o glod am broffesiynoldeb a chyfeillgarwch. Fe amlygir hyn yn rhai o'r sylwadau isod:

"Mae'r tîm yn darparu lefel uchel o broffesiynoldeb ond bob amser gyda sylw cyfeillgar"

"Rwyf yn falch iawn o'ch cefnogaeth fel aelod. Rydych bob amser ar gael i helpu"

"Papurau pwyllgorau yn cyrraedd yn amserol. Y pwyllgorau eu hunain yn rhedeg yn effeithiol. Bob tro rwyf wedi gofyn am gyngor, neu unrhyw ymholiad, dwi wedi cael ateb yn brydlon"

8. Mewn ymateb i'r cwestiwn oedd yn holi os oedd yna unrhyw ddatblygiadau neu newidiadau y gall y tîm eu gwneud i gefnogi Cyngorwyr ymhellach yn eu rôl nododd y mwyafrif nad oedd angen unrhyw ddatblygiad na newidiadau.
9. Nododd un Aelod y "byddai cael gwybodaeth gyfredol a chywir ar safle y cyngor i gynghorwyr am enwau staff pob adran a rhif ffôn yn ddefnyddiol". Mae'r sylw hwn yn bwydo i mewn i'r ail holiadur am y fewnwyd aelodau, ac mae'n sylw sydd wedi ei amlygu fel gwaith pellach sydd angen ei wneud i sicrhau fod y wybodaeth yn gyfredol.
10. Yn ychwanegol at hyn, bu i un Aelod gynnig y syniad o ddyblygu Ap, byddaf yn cysylltu â'r unigolyn i weld beth fyddai cynnwys yr ap gan nad oes gwybodaeth bellach yn rhan o'r ymateb.
11. Mynegwyd rhwystredigaeth am oedi mewn ymateb gan Swyddogion ac Adrannau o fewn y Cyngor, ond fel y gwyr nifer ohonoch mae gwaith pellach yn cael ei wneud ar hyn o bryd gan y Cyfarwyddwr Corfforaethol i edrych mewn manylder ar y mater. Gobeithir y bydd adroddiad pellach ar y gwaith hwn yn dod i'r Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaeth yn ystod tymor yr haf.
12. Ni dderbyniwyd sylwadau negyddol nac awgrymiadau pellach.
13. Yn ychwanegol i'r holiadur bodlonrwydd electroneg sy'n cael ei yrru at Gynghorwyr unwaith y flwyddyn, byddwn yn ceisio ail afael yn ein trefniadau i gynnal sgwrs un i un gyda 2 neu 3 Cynghorydd bob mis er mwyn trafod y gefnogaeth sy'n cael ei gynnig a chael gwell dealltwriaeth o'r rhwystrau i Gynghorwyr.
14. Ar y cyfan, rhaid nodi fod y canfyddiadau'n dangos safbwynt cadarnhaol iawn o'r gwasanaeth mae'r Tîm Democratiaeth yn ei gynnig, gyda chlod arbennig yn cael ei wneud i'r ymatebion prydlon, trefniadau pwyllgorau a chefnogaeth o ansawdd.

15. **Mewnwyd Aelodau**

Bu i nifer ychydig yn is ymateb i'r holiadur am y fewnwyd aelodau, gyda dim ond 20 o aelodau yn ymateb. O'r 20 bu i 19 nodi eu bod yn defnyddio'r Fewnwyd yn "aml" neu "weithiau", gydag un yn unig yn nodi nad yw yn ei ddefnyddio o gwbl. Pwysleisiodd yr unigolyn nad oedd *"yn ei ddeall a hefyd yn aml nid yw'n gweithio i mi"*. Mae hyn yn amlygu'r angen i ystyried y posibilrwydd o gynnal hyfforddiant sylfaenol i rai unigolion er mwyn iddynt allu gwneud gwell defnydd o'r fewnwyd.

16. Amlygwyd y tudalennau a ganlyn gan Aelodau fel rhai sy'n cael eu defnyddio'n aml:

- Manylion Cyswllt Swyddogion
- Hunanwasanaeth
- Newyddion
- Hyfforddiant ar lein
- Gwybodaeth am ward ac adrannau penodol.

17. Mynegwyd nad oedd unrhyw elfennau ar goll o'r fewnwyd ond fod y wybodaeth yn gallu bod wedi ei ddyddio. Nododd rhai yr angen am restr fwy cyfredol a chyflawn o staff. Nododd un aelod *"Rwy'n troi at y rhestr bob dydd ond nid yw'n gyfredol nac yn gyflawn... dylai'r rhestr gael ei diweddarau'n amlach."*

18. Amlygwyd problem o ran dwyieithrwydd y fewnwyd, gan fod rhai bylchau yn rhy fach ar gyfer testun dwyieithog. Nodwyd hefyd yr angen i'r tudalennau fod yn symlach. Roedd hyn yn broblem a oedd yn codi gyda'r Bwletin Aelodau yn ogystal.

19. O ran cyfathrebu trwy'r Bwletin Aelodau, bu i'r mwyafrif llethol nodi eu bod yn darllen y bwletin "bob wythnos" neu "weithiau", gyda'r un unigolyn yn nodi nad oedd byth yn ei ddarllen. Bu i'r mwyafrif nodi fod amllder presennol o gyhoeddi'r bwletin yn iawn a bod "unwaith yr wythnos yn ddigon".

20. Nodwyd fod y mwyafrif yn fodlon a'r cynnwys o ran Newyddion y Cyngor, Ymgynghoriadau, hyfforddiant ac y buasent yn hoff o gael cael "cipolwg ar amcanion y dyfodol".

21. A'r cyfan, nodwyd fod y Bwletin yn ddull syml, clir a defnyddiol o rannu gwybodaeth.

22. Wrth ateb cwestiynau am hyfforddiant, nodwyd fod hyfforddiant yn bwysig iawn, a bod digonedd o gyfloed dysgu ar gael. Gan fod y gwasanaeth yn creu holiadur bodlonrwydd penodol am hyfforddiant dim ond ychydig gwestiynau oedd yn rhan o'r holiadur hwn,

23. I grynhoi'r ymatebion i'r holiadur amlygir fod defnydd eang yn cael ei wneud o'r Fewnwyd gan yr unigolion a ymatebodd. Pwysleisiwyd mai rhifau ffôn cyswllt staff yw'r elfen bwysicaf, ond fod rhwystredigaeth gan nad yw'r dudalen yn gyfredol. O ran y Bwletin Aelodau, nodwyd ei fod yn

adnodd defnyddiol sydd yn cael ei ddarllen yn rheolaidd a derbyniwyd canmoliaeth am y cynnwys.

24. Bydd ymatebion i'r holiaduron yn cael eu defnyddio dros y flwyddyn nesaf er mwyn datblygu a sicrhau fod yr adnoddau angenrheidiol yn ei le, ac wedi ei ddiweddarau cyn Etholiad 2027.

Argymhelliad

25. Gofynnir i'r Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaeth nodi'r sylwadau a derbyn yr adroddiad.